

Verenigingsprijs voor Vitale Vereniging Doetinchem

Schaakvereniging Doetinchem won de Verenigingsprijs 2015. Het ledental van de schaakclub is in één jaar tijd verdubbeld naar 67 en blijft groeien.

Wat maakt deze club zo vitaal?

Jeugdleider Niels van der Mark: 'Onze vereniging is laagdrempelig, als je voor het eerst komt, krijg je een kopje koffie en kun je meteen aanschuiven. Je mag eventueel zonder klok spelen, of zonder te noteren. Totdat je aan officiële wedstrijden gaat meedoen, uiteraard. De sfeer is gemoedelijk, het draait om passie en plezier.'

Jeugd en volwassenen

Van der Mark: 'Vorig jaar hebben we een jeugdafdeling opgezet. We begonnen met vijf kinderen en dat zijn er nu zevenendertig. We hebben er overigens ook tien senioreden bij gekregen. We organiseren een zomercompetitie waarbij gasten welkom zijn. Sommigen worden lid. Potentiële jeugdleden mogen twee keer gratis meedoen. Of ze krijgen drie avonden les, voor vijf euro, dat is een initiatief van Sportservice Doetinchem, om kinderen de mogelijkheid te geven sportclubs uit te proberen.'

'Toen ik aangaf een jeugdafdeling te willen beginnen, wensten veel clubgenoten me vooral succes', vertelt Van der Mark lachend. 'Nu zijn ze enthousiast en trots. Ik had al

snel hulp nodig en heb nu een leuk team: met Iloy, een student die fantastisch les geeft, Marije die lesboekjes nakijkt en bemiddelt bij "aanraken is zetten!", en een moeder die een beginnersgroep heeft. We moedigen de lesgevers aan om de cursus Schaaktrainer te volgen, op kosten van de vereniging.'

Schiet- en atoomschaak

De jeugd volgt de Stappenmethode, in kleine groepjes van maximaal acht kinderen. Van der Mark: 'We geven een half uur les en daarna schaken ze een half uur. Elke vier weken organiseren we iets ludieks. Doorgeefschak of weggeefschak, of schiet-schak - waarbij het geslagen stuk verdwijnt maar je eigen stuk op het originele veld blijft staan. Of atoomschaak: als je iets slaat, ontploffen beide stukken en alles op de aangrenzende velden: dat zijn hele korte potjes! We hebben ook een puzzelcompetitie, die puzzels verstoppert we in het lokaal en ze lossen ze per tweetal op - we verbinden een sterkere speler aan een beginner. Ze winnen kleine prijsjes, zoals sleutelhangers met gekleurde pionnen, waarvoor ze niet altijd de sterkste schaker hoeven zijn.'

Wat is een vitale schaakvereniging?

'Een vitale schaakvereniging is een financieel gezonde schaakvereniging met een krachtig bestuur die vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, realistisch en toekomstgericht activiteiten ontplooit voor zowel haar leden als haar omgeving. De vereniging is in staat nieuwe leden aan te trekken en samenwerkingen aan te gaan om daarmee tevens een actieve functie op lokaal niveau te kunnen vervullen.'

'Ik probeer maatwerk te bieden, zo kwamen er in december twee meiden van twaalf die schaken wilden leren. Ik kon ze niet bij het groepje zesjarigen zetten, dat leeftijdsverschil is te groot. Ik heb een trainster voor ze gevonden. Toen namen ze nog een vriendin mee en zo ontstond er een meidengroep. Eén jeugdlid, ze zit in Stap 4, krijgt individueel les van clubleden - bij toerbeurt. We maken een rooster en noteren welke onderwerpen zij heeft gedaan. Daar gaat veel tijd in zitten. Er zijn ook steeds meer kinderen die extra aandacht nodig hebben.'

Beter schaken kost tijd

Van der Mark: 'Dit seizoen spelen we met een D- en een E-team in de OSBO competitie. De E-tjes werden zesde van de veertien teams. Dat is een prima resultaat. Je ziet dat kinderen niet alleen leren schaken, maar ook leren verliezen. Dat valt soms niet mee. Sommige kinderen gaan heel snel door de lesboeken van de Stappen-methode, maar vertonen nog niet het bijbehorende spel, die blijven stukken weggeven. Beter schaken kost tijd. We zijn daarom blij met de Plus-boeken! Ook al willen kinderen snel het volgende diploma halen, ze doen Stap 1 Plus voordat ze doorgaan naar Stap 2.'

Naast het vrijwilligerswerk voor Schaakvereniging Doetinchem, geeft Niels van der Mark ook schaakles op scholen. Van der Mark: 'Ik raakte mijn baan kwijt en kreeg van mijn dochter de tip om iets te gaan doen wat ik echt leuk vind. Dat is het schaken, daar

Jan Stomphorst reikt de verenigingsprijs uit aan Niels van der Mark.

ligt mijn hart, ik krijg er energie van. Ik geef nu op dinsdag en vrijdag schaakles. Daarnaast werk ik als oproepkracht in de zorg. De scholen zijn altijd enthousiast, maar er is weinig geld beschikbaar. Dan laat je ze toch kennismaken met de schaaksport, op een vrijwilligersvergoeding. Onze jeugdleden komen overigens van scholen waar ik nog geen les geef, er is dus ruimte voor groei. Alhoewel, als er ineens twintig kinderen voor de deur staan, kunnen we dat niet meteen aan.'

Schaken met vluchtelingen

Van der Mark: 'De schaakvereniging organiseerde ook het basisscholenskampioenschap, maar we zullen keuzes moeten maken in wat we doen. Elke vrijdag schak ik in het asielzoekerscentrum. Onze leden doneerden schaakborden. Toen ik die had gebracht, vroegen ze of ik een competitie wilde organiseren. Veel Syriërs schaken en het is een prettige manier om contact te leggen. Enkelen komen ook op de club. Ons initiatief trok de aandacht van de media en ik heb het gepresenteerd op de London Chess Conference. (Zie het artikel in het februari-nummer van SchaakMagazine.) Daar is de vereniging trots op. Toch blijft het lastig om elke week genoeg clubleden naar het AZC te krijgen.'

'Dat we succes hebben, komt niet alleen doordat ik de jeugdafdeling ben begonnen', zegt Van der Mark. 'Er is in Doetinchem gewoon een goede klik met schaken. Er was al een damcultuur. Alle kinderen kunnen dammen. Maar misschien waren ze het dammen zat! Wij hebben ons natuurlijk wel geprofileerd. Zo deden we mee aan de aftrap van de Nationale Sportweek 2015. De KNSB zorgde dat Nick Schilder en de ChessQueens er waren en wij hebben een goed programma in elkaar gedraaid. Toen de gemeente Doetinchem hoorde dat Nick zou komen, kregen we een plek midden op het plein, in plaats van een kraampje in de steeg.'

Frans Kuggeleijn Memorial

'We liften mee op de aandacht die er voor het schaken is. Je ziet het op tv: in het jeugdjournaal en bij De Wereld Draait Door. De plaatselijke spellenwinkel merkt ook dat er steeds meer schaakspellen worden verkocht. We besteden veel aandacht aan communicatie met de ouders van onze jeugdleden. Ze krijgen regelmatig een nieuwsbrief en we zetten internet en facebook in. We betrekken ze bij activiteiten en organiseren een ouder-kind toernooi. In tweetallen spelen we doorgeefschak. Dat is geweldig leuk. Voor senioren organiseren we vanaf 17 mei

Jeugd Doetinchem. (Foto: Benno Thomassen)

De Verenigingsprijs

Na de telling van de ledenaantallen over 2015 is de top 10 grootste stijgers en grootste dalers onder de schaakverenigingen bepaald. JSC Magnus Leidsche Rijn, de winnaar van 2014, stond voor het vierde achtereenvolgende jaar in de top 3 en heeft nu 130 leden. SMB Nijmegen, werd derde. Zij zorgen ervoor dat Nijmegen weer op de schaakkaart van Nederland terugkomt.

De volledige top 10:

Plaats	Vereniging	aangemeld	afgemeld	saldo
1	SV Doetinchem	43	13	30
2	JSC Magnus Leidsche Rijn	74	51	23
	SMB (Nijmegen)	30	7	23
4	SV Caïssa (Amsterdam)	48	31	17
5	SC De Giessen en Linge	25	10	15
	SV Schaesberg (Landgraaf)	16	1	15
7	Sv Promotie (Zoetermeer)	42	28	14
8	ASV (Arnhem)	26	13	13
9	SV Barendrecht	23	10	13
10	Rode Lopers (Oosterhout)	15	3	12

Bij de regionale bonden zijn de OSBO (+38) en HSB (+22) de grootste stijgers.

op zeven dinsdagavonden het Frans Kuggeleijn Memorial, het Open Doetinchems Schaakkampioenschap.'

'Op 16 april deden we mee aan een spelletjesmarathon voor kinderen met een energiestofwisselingsziekte', vertelt Van der Mark. 'Eén van onze jeugdleden heeft die ziekte, daarom voelt iedereen zich erbij betrokken. De jeugd kon 12 uur lang schaken, onder het motto 'Word jij wel eens moe?'. Met een sponsorkaart zamelden ze

geld in. Toen ik werd gevraagd om het schaakdeel te organiseren, heb ik daar niet lang over nagedacht. Je moet het gewoon doen. Ik zie nu al aankomen dat ik voor ons jeugdschaak volgend jaar meer ruimte nodig heb en meer lesgevers. Daar lig ik niet wakker van. Als schaker heb je de neiging om te wikken en wegen voordat je beslist. Om te denken in problemen en beperkingen en controle. Maar een goede schaker denkt ook in mogelijkheden en kansen.'